

w sprawie wniosku Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki prowadzonym na Wydziale Sztuk Pięknych na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim

Na podstawie art. 52 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.) w związku z art. 225 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1669, ze zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

utrzymuje w mocy ocenę wyrażoną w Uchwale Nr 302/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 23 maja 2019 r. w sprawie oceny programowej na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki prowadzonym na Wydziale Sztuk Pięknych na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię Zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia i dodatkowe informacje uzupełniające przedstawione we wniosku Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki prowadzonym na Wydziale Sztuk Pięknych na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu ogólnoakademickim nie uzasadniają zmiany oceny pozytywnej wyrażonej w § 1 Uchwały Nr 302/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 23 maja 2019 r. i wydania oceny wyróżniającej.

Pozytywna ocena programowa, o której mowa w § 1 Uchwały Nr 302/2019, została wydana zgodnie z określonymi w Statucie PKA warunkami przyznawania ocen, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej. Spośród ośmiu przyjętych przez Polską Komisję Akredytacyjną kryteriów jakościowych oceny programowej cztery otrzymały ocenę „wyróżniającą”, tj. koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni, kadra prowadząca proces kształcenia, współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia oraz umiędzynarodowienie procesu kształcenia. Natomiast kryteria: program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia, a także opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia, uzyskały ocenę „w pełni”.

Podstawę wydania oceny pozytywnej a nie wyróżniającej stanowiły zatem oceny „w pełni” sformułowane w odniesieniu do następujących kryteriów: program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia oraz infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wniosła o podniesienie ocen dotyczących tychże kryteriów częściowych, a w konsekwencji o podniesienie oceny całłościowej z oceny „w pełni” na ocenę „wyróżniającą”.

W Uchwale Nr 302/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 23 maja 2019 r. nie sformułowano żadnych zarzutów. W raporcie z wizytacji Zespół Oceniający PKA sformułował natomiast następujące zalecenia:

- 1) Kryterium 2: program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia uzyskało ocenę „w pełni”. Jako dobrą praktykę uznano obecność w programie studiów tzw. ćwiczeń terenowych. Zalecono Uczelni: zredukowanie liczby przerw między zajęciami (tzw. okienek); udostępnienie harmonogramu zajęć na kierunku przed rejestracją na zajęcia do wyboru; konsultowanie harmonogramu sesji ze studentami; zrównoważenie na wszystkich specjalnościach wymagań stawianych pracy dyplomowej.

Stanowisko Uczelni:

Uzasadniając wniosek o podniesienie oceny, Uczelnia podkreśliła unikalność realizowanego multidyscyplinarnego programu kształcenia. W swojej argumentacji Wnioskodawca silnie nawiązał do wyróżniających ocen ZO PKA przyznanych czterem kryteriom wymienionym w uchwale Prezydium PKA. W szczególności Uczelnia podniosła, iż „Koncepcja kształcenia jest bardzo ściśle powiązana z programem, w postaci którego przekładana jest na praktyczną strukturę umożliwiającą wprowadzenie jej założeń do dydaktyki. Koncepcja kształcenia i zdefiniowanie efektów kształcenia zostały ocenione wyróżniająco, podobnie jak kadra, która na co dzień dokonuje jej przełożenia na dydaktykę, co zapewnia utrzymanie także najwyższego poziomu samego programu kształcenia jego treści, struktury i chronologicznego rozłożenia w czasie kolejnych porcji wiedzy teoretycznej i ćwiczeń praktycznych, zgodnie z ogromnym doświadczeniem prowadzących na poziomie wyróżniającym. Możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia związana z programem nauczania wiąże się z wyróżniającym (w ocenie ZO PKA) odnoszeniem się do otoczenia społeczno-gospodarczego, praktyk realizowanych w rozlicznych firmach prywatnych i instytucjach w tym za granicą we Francji, Niemczech, USA i w innych państwach. Najwyższy poziom proponowanego programu umożliwiającego osiągnięcie na poziomie wyróżniającym efektów kształcenia potwierdzają liczni absolwenci poszukiwani i zatrudniani w Polsce i za granicą w prywatnych firmach i prestiżowych instytucjach zajmujących się ochroną dziedzictwa na całym świecie. Studenci mają z jednej strony styczność z kadrami prowadzącą często pionierskie badania na poziomie światowym (co zostało zauważone przez ZO PKA), z drugiej konfrontują w ramach ćwiczeń terenowych oraz praktyk zawodowych uzyskaną wiedzę i umiejętności z praktycznymi wyzwaniami różnorodnych obiektów i z charakterem działań w realiach rynkowych.”

Wnioskodawca podkreślił także liczne osiągnięcia studentów kierunku: „Nasi podopieczni uzyskiwali tytuł najlepszego studenta oraz absolwenta, staż w prestiżowych jednostkach badawczych i konserwatorskich i zawsze wracali z najwyższą cezurą - wyróżniającą ich na tle innych uczestników staży, o czym informacje w sposób ciągły docierają na Wydział potwierdzając wyróżniający się charakter zaproponowanego multidyscyplinarnego programu kształcącego...”.

Uczelnia podkreśliła ponadto, iż „To na tym wieloaspektowym programie bazowały zagraniczne jednostki europejskie korzystając w budowaniu swej dydaktyki (choćby ośrodek w Kolonii)”.

Odnosząc się do zaleceń sformułowanych w raporcie Uczelnia stwierdziła iż „... próba godzenia przeciwstawnych oczekiwań studentów w stosunku do sposobu organizacji poszczególnych zajęć w kontekście zestawiania ich w większe bloki oraz dzielenia stosownymi przerwami ma charakter stricte techniczny i zakończona została dobrym rezultatem, co można ocenić analizując dostarczone wcześniej plany zajęć.”

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia zwraca uwagę, na wyróżniający się, jej zdaniem, charakter zaproponowanego multidyscyplinarnego programu kształcącego. Swoje wywody wspiera ogólnymi argumentami, silnie nawiązującymi do tez ZO PKA wyrażonych w raporcie z wizytacji w odniesieniu do kryteriów ocenionych wyróżniająco. W wywodzie Uczelni trudno doszukać się nowych, nieuwzględnionych przez ZO PKA faktów lub argumentów, które przemawiałyby za podniesieniem oceny w zakresie omawianego tu kryterium.

W związku z powyższym nie zaistniały przesłanki do zmiany oceny omawianego kryterium.

- 2) Kryterium 7: infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia uzyskało ocenę „w pełni”. Nie zidentyfikowano dobrych praktyk. Sformułowano następujące zalecenia:
  - a. Zespół wizytujący jako pilne uważa dostosowanie niektórych budynków (przede wszystkim gmachu głównego przy ul. Sienkiewicza 30/32) do wymagań osób z niepełnosprawnością ruchową. Bezwzględnie konieczne jest wybudowanie windy osobowo-towarowej, którą będą mogły być transportowane na wyższe kondygnacje także ciężkie obiekty zabytkowe. Dodatkowo w budynkach należy zamontować platformy/podnośniki schodowe dla osób z niepełnosprawnością ruchową, które także można używać do transportowania ciężkich materiałów.
  - b. Niezbędne jest poprawienie bezpieczeństwa pracy studentów i pracowników poprzez wyposażenie pracowni w przenośne wyciągi stanowiskowe oraz w szafy na chemikalia z wentylacją.
  - c. Wskazane jest zamontowanie dodatkowych zabezpieczeń w magazynach z obiektami zabytkowymi (np. klamki biometryczne lub szyfrowe, zamki patentowe, kamery instalowane wewnątrz z opcją rejestracji obrazu).
  - d. Zaleca się otwarcie strefy studenckiej w poszczególnych budynkach.
  - e. Zaleca się wyposażenie części sal, w których prowadzone są zajęcia, w odpowiednie i nowe meble oraz wymianę wyeksploatowanego sprzętu w celu poprawy bezpieczeństwa pracy, np. dygestoriów.

Stanowisko Uczelni:

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia poinformowała o zakupach nowej aparatury w okresie po wizytacji ZO PKA. Zakupiono m.in. „ewakuator dymu ULT Jumbo (z akcesoriami) znajdujący się w Zakładzie Konserwacji Elementów i Detali Architektonicznych (ZKEiDA). Stanowi on ruchome dygestorium, co wychodzi naprzeciw wymaganiom ciągłej poprawy bezpieczeństwa i warunków pracy...”. Zakupiono ponadto „specjalistyczny spektrometr fluorescencji rentgenowskiej (kwota powyżej 150 tys. zł.) poszerzający asortyment tego samego zakładu (Tracer model Si), podobnie jak doposażenie analizatora termicznego TG/OTA STA6000 oraz goniometr.” Poinformowano, iż „Zakład Konserwacji Papieru i Skóry znacznie poszerzył zasób instrumentarium optycznego: aparat fotograficzny Nikon D850 z obiektywem Nikon 105 mm, mikroskop odbiciowo-transmisyjny LAB-40M OPTA-TECH

z wyposażeniem; mikroskop stereoskopowy OPTA-TECH z wyposażeniem, natomiast Zakład Technologii i Technik Malarskich w specjalistyczny przenośny aparat pomiarowy do mierzenia przyrostów drewna. Natomiast w Zakładzie Konserwacji i Restauracji Sztuki Nowoczesnej znajduje się największy w Polsce stół niskociśnieniowy z ruchomą czaszą transparentną, pozwalający przeprowadzać skomplikowane zabiegi konserwatorskie na dziełach wielkoformatowych, w których specjalizuje się ten Zakład.”

Uczelnia poinformowała również, iż: „W roku 2017 Wydział Sztuk Pięknych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu uzyskał Polską Nagrodę Inteligentnego Rozwoju 2017. Nagroda w kategorii uczelnie wyższe przyznana została m.in. za koncepcję Centrum Badań i Konserwacji Dziedzictwa Kulturowego.

To właśnie Centrum wzmocni i tak już silną infrastrukturę badawczą, pozwoli umieścić aparaturę i pracownie w bardziej przyjaznej przestrzeni, a poprzez windę dla niepełnosprawnych i łącznik między obecnym budynkiem oraz już wysoko wzniesionymi murami nowego gmachu - zapewni dostępność kształcenia na kierunku konserwacja dzieł sztuki osobom niepełnosprawnym.”

Stanowisko Prezydium PKA

Prezydium PKA docenia wysiłki władz i pracowników Wydziału zmierzające do ciągłej poprawy wyposażenia w aparaturę wykorzystywaną w badaniach naukowych oraz w procesie kształcenia. Przyczyniają się one do ciągłego podnoszenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku, ale trudno je uznać za wystarczające do podniesienia oceny omawianego kryterium do poziomu wyróżniającego. Z kolei informacje dotyczące Centrum Badań i Konserwacji Dziedzictwa Kulturowego były znane i zostały wzięte pod uwagę przez ZO PKA przy formułowaniu oceny kryterium 7.

W związku z powyższym nie zaistniały przesłanki do zmiany oceny omawianego kryterium

Biorąc pod uwagę podtrzymanie oceny kryteriów: 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia i 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia, Prezydium stwierdza, iż nie zostały spełnione warunki do zmiany wydanej wcześniej oceny.

§ 2

Następna ocena programowa na kierunku konserwacja i restauracja dzieł sztuki prowadzonym w jednostce wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim 2024/2025.

§ 3

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Krzysztof Diks